

1. Skydd av värdefull natur och nya naturreservat Sundsvall har höga naturvärden men exploateringstrycket på tätortsnära natur ökar. Sundsvalls kommun bildade sex kommunala naturreservat mellan 1993 och 2015. Det senaste var Norra Stadsbergets naturreservat som beslutades 2014. Såvitt vi kunnat finna har inget nytt kommunalt naturreservat bildats efter detta, trots kommunfullmäktiges beslut 2018 om att ta fram en plan för framtida reservatsbildning. • Anser ditt parti att Sundsvalls kommun bör anta ett mål om att bilda minst ett nytt kommunalt naturreservat under varje mandatperiod? (svar: Ja / Nej / Vet ej) • Vilka områden vill ni prioritera för framtida reservatsbildning? (svar: max 500 tecken) • Hur vill ni långsiktigt säkerställa att skyddsvärd natur och biologisk mångfald identifieras och skyddas? (svar: max 500 tecken)	
Centerpartiet • Nej • Sundsvall har redan ett stort antal naturreservat (främst statliga genom länsstyrelsen). Nya reservat bör därför prioriteras där det finns särskilt höga naturvärden och där skydd ger tydlig nytta för biologisk mångfald och friluftsliv. Det ska ske med lokal förankring och respekt för äganderätten. Vi vill också utveckla och vårda de reservat vi redan har. • Vi vill arbeta långsiktigt och kunskapsbaserat med naturvärdesinventeringar och låta kunskapen om värdefulla livsmiljöer och spridningsvägar finnas med tidigt i samhällsplaneringen. Skyddet ska anpassas efter naturvärdena – genom hänsyn, skötsel eller formellt skydd där det behövs – samtidigt som äganderätt och möjligheten till ett hållbart brukande värnas.	Liberalerna • Vet ej • Vi är positiva till fler naturreservat. Framtida reservat bör prioriteras där naturvärdena är särskilt höga eller där tätortsnära natur är viktig för friluftslivet. Vilka områden som skyddas bör avgöras utifrån naturvärden och väl underbyggda behov, inte utifrån ett på förhand bestämt antal reservat. • Kommunen behöver ha aktuella kunskapsunderlag om naturvärden och biologisk mångfald och använda dem tidigt i samhällsplaneringen. Skydd kan ske på olika sätt, bland annat genom naturreservat, samtidigt som äganderätten och möjligheten att bruka mark hållbart ska respekteras.
Miljöpartiet de gröna Sundsvall • Vet ej • Alla invånare ska ha nära till grönområden och naturupplevelser, vilket innebär att stadsnära skogar och naturvårdsområden inte ska exploateras bort när kommunen växer. Likaså behöver vi se över och skydda de naturområden som har höga naturvärden. Vi går idag inte till val på något ytterligare specifikt men ser ett behov av att fortsätta se över möjligheterna i takt med att staden växer och klimatet påverkar vår natur. • Att säkerställa vår natur och biologiska mångfald är ett viktigt och stort arbete. Vi vill se fler naturreservat både stadsnära och för att skydda gammelskog. Vi vill se en omställning av det kommunala skogsbruket till metoder med mindre kallhyggen. Lika viktigt är det också att utbilda fler i naturens och mångfaldens värde. Tex har en skog som lockar turister ofta ett väldigt stort värde.	Vänsterpartiet • Nej • För Vänsterpartiet är det viktigt att de områden som prioriteras för framtida reservatsbildning både bidrar till att skydda natur och naturvärden men också är tillgängliga för allmänhet. Vänsterpartiet samverkar gärna med naturskyddsföreningen och andra om lämpliga områden. • Kommunens egna skogsinnehav om ca 4000 hektar förvaltas enligt en väl avvägd plan utan krav på avsättning. Vi ser att Skogsstyrelsen idag inte har tillräckliga resurser att granska inkomna avverkningsanmälningar. Det är en brist som regeringen kan avhjälpa för att stärka skyddet. Samhället är idag beroende av ideella krafter för att hindra avverkningar av områden med höga naturvärden, vilket inte är gott nog.
Socialdemokraterna • Vet ej • I Sundsvall finns 38 naturreservat varav 6 sköts av Sundsvalls kommun. Vi har pekat ut Selångersfjärden som ett lämpligt område att utreda som ett kommande naturreservat, och har fattat beslut om en sådan utredning. En sådan utredning är beslutad och ska återredovisas till politiken. Däremot kommer den kommunala ekonomin påverka om vi har möjlighet att genomföra en reservatsbildning under nästa mandatperiod. • Översiktsplanering skapar förutsättningar för vårt arbete med att planera kommunens mark- och vattenområden. Ett viktigt underlag till vår nuvarande översiktsplan är vår GYS (Grönystestrategiskt arbete). Där har bland annat områden med höga värden för biologisk mångfald identifierats. En tydlig riktlinje i vår ÖP är att kommunen i planering, tillståndsgivning och verksamhet ska skydda områden med höga natur- och rekreationsvärden både på land och i vatten. Vi kommer att implementera den nya skogs	

2. Kommunens klimatarbete Klimatförändringarna kräver snabba utsläppsminskningar samtidigt som kommunen behöver anpassa samhället till ett förändrat klimat. Sundsvalls kommun har antagit flera mål och strategier inom klimat- och hållbarhetsområdet. För att nå resultat krävs också konkreta beslut och åtgärder. Naturskyddsföreningen vill veta vilka konkreta åtgärder partierna vill prioritera för att minska kommunens klimatpåverkan. • Anser ditt parti att kommunen bör skärpa klimatarbetet genom fler beslutade åtgärder med tydliga tidsramar och uppföljning? (svar: Ja / Nej / Vet ej) • Vilka är de tre viktigaste klimatåtgärderna som ditt parti vill genomföra under nästa mandatperiod? (svar: max 500 tecken) • Hur bör kommunen agera för att hjälpa invånarna och företagen att minska sin klimatpåverkan? (svar: max 500 tecken)	
Centerpartiet • ja • Vi vill minska de konsumtionsbaserade utsläppen genom mer återbruk och cirkulär ekonomi, klimatsmart upphandling och mer lokalproducerad mat. - Klimatsmartare transporter. Vi vill bygga ut gång- och cykelvägar, laddinfrastruktur och utveckla en klimatsmart kollektivtrafik i hela kommunen. - Mer förnybar energi. Vi vill snabba på utbyggnaden av vind- och solkraft, energilagring och öka den förnybara energiproduktionen på kommunens egna fastigheter. • Kommunen ska göra det enklare och mer lönsamt att göra klimatsmarta val. Vi vill underlätta för företag att investera i grön teknik och cirkulära lösningar och ge invånarna bättre möjligheter till kollektivtrafik, cykling, laddning, återbruk och lokalproducerad mat. Kommunen ska vara en möjliggörare – inte en pekpinne.	Liberalerna • ja • Vi vill öka tillgången till fossilfri energi och förbereda Sundsvall för framtida kärnkraft genom att utreda lämplig mark för en SMR. Vi vill utveckla kollektivtrafiken så att den blir ett bättre alternativ för fler. Kommunens klimatarbete ska fokusera på åtgärder som ger verkliga utsläppsminskningar och där skattepengarna gör störst klimatnytta. • Kommunen ska göra det enklare för invånare och företag att minska sin klimatpåverkan genom bland annat bättre kollektivtrafik, fossilfri energi och goda förutsättningar för företag som vill ställa om. Nationellt vill vi satsa på forskning och innovation för att utveckla nya klimatsmarta lösningar. Klimatomställningen ska drivas av ny teknik och möjligheter snarare än detaljstyrning och förbud.
Miljöpartiet de gröna Sundsvall • ja • Vi vill se se en förbättrat lokaltrafik. Så många som möjligt skall kunna resa med buss. Vi vill försätta se höga krav på nya etableringar med avseende på användande av el, energi behöver prioriteras och skall vara miljövänlig. Har ser vi framförallt frågan på hur torsboda etableringen skall kunna ske utan negativa effekter på elförsörjningen/elpriset. Vi vill fortsätta förbättra möjligheterna för att cykla (även vintertid) inom de centrala delarna av staden. se även nästa svar. • Genom att skapa förutsättningar för att göra enkla bra val. En bussresa ska alltid vara billigare än en bilresa, cykelbanor ska vara framkomliga hela året. Kommunen ska använda klimatpåverkan som en del i sina upphandlingar. Sundsvall ska fortsätta bygga ut det lokala elsystemet så att tillgången till hållbar och billig el finns för företag och invånare.	Vänsterpartiet • ja • * Alla kommunens inköp ska ske med minsta möjliga klimatpåverkan samt utgå från ett cirkulärt och djuretiskt perspektiv. * Fler biljetter i kollektivtrafiken ska subventioneras och kollektivtrafiken ska vara gratis för barn och unga. * Stoppa de kommunala bidragen till Midlanda/avveckla senast 2030 om inte staten tar över. • Tillgängliggör kollektivtrafiken och fortsatt utbyggnaden av gångstråk och cykelvägar för fler och få med företag och invånare på den beteendeförändring som krävs. Fortsätt satsa på Klimatarena Sundsvall som mötesplats för företag att ställa om.
Socialdemokraterna • ja • Minskad klimatpåverkan från transportsektorn. Vi vill driva på åtgärder för att tillgängliggöra fler privata etableringar av publika laddpunkter. Vi vill ge ge Mitthem i uppdrag att planera för en långsiktig utbyggnad av laddinfrastruktur vid sina fastigheter. Fortsatt fokus på att minska klimatpåverkan från fjärrvärmeproduktionen. Konsumtion av varor och tjänster står för en stor del av vår klimatpåverkan (t.ex. bygg/fastighet, förbrukningsartiklar, livsmedel). Kommunens inköp och upphandling b • Vi vill att Klimatarena Sundsvall ska utvecklas som ett stöd för företagen, offentliga verksamheter, akademi, föreningar för att vi tillsammans ska skapa ett klimatneutralt och konkurrenskraftigt Sundsvall. Den gröna omställningen måste vara folkligt förankrad och gå i takt med Sundsvallsborna. Kommunen måste skapa möjligheter för alternativ innan vi förväntar oss en beteendeförändring. Det handlar bl.a. om en tillgänglig och mer flexibel kollektivtrafik, hushållsnära insamling av avfall samt åt	

3. Vindkraft och energiförsörjning

Sundsvalls kommun har goda förutsättningar att bidra till klimatomställningen genom produktion av fossilfri energi. Naturskyddsföreningen anser att energiomställningen måste genomföras på ett sätt som både minskar klimatutsläppen och värnar värdefull natur, friluftsliv, kulturmiljöer och människors livsmiljö. Energieffektivisering och hushållning med energi bör vara utgångspunkten, samtidigt som ny fossilfri energiproduktion kan lokaliseras där den gör minst skada.

- Anser ditt parti att ytterligare vindkraftsetableringar bör kunna tillåtas i Sundsvalls kommun? (svar: Ja / Nej / Vet ej)
- Under vilka förutsättningar bör ny vindkraft tillåtas? (svar: max 500 tecken)
- Hur vill ni balansera behovet av fossilfri energiproduktion mot skyddet av naturvärden, friluftsliv och lokalsamhällen? (svar: max 500 tecken)

Centerpartiet

- ja
- Ny vindkraft ska tillåtas på rätt plats, med hänsyn till naturvärden, friluftsliv och närboende.
- Vi behöver mer fossilfri energi, men utbyggnaden måste ske med respekt för naturvärden, friluftsliv och människor som bor och verkar i området. Lokalsamhället ska involveras tidigt och få del av nyttan när exempelvis vindkraft etableras. Rätt plats, lokal förankring och tydlig hänsyn ska gå hand i hand med ökad energiproduktion.

Liberalerna

- Nej
- Vi vill inte tillåta ytterligare vindkraftsetableringar i Sundsvall. Vi behöver mer fossilfri el i Sverige, men vindkraften behöver inte byggas överallt. Sundsvall och Västernorrland har redan tagit ett stort ansvar för vindkraften. Vi vill i stället bredda energiproduktionen och förbereda Sundsvall för framtida kärnkraft.
- Sverige behöver mer fossilfri energi, men utbyggnaden måste ske med hänsyn till naturvärden, friluftsliv och människor som bor i området. Sundsvall har redan tagit ett stort ansvar för vindkraften. Därför vill vi inte bygga mer vindkraft här, utan i stället värna vår natur och förbereda kommunen för framtida kärnkraft.

Miljöpartiet de gröna Sundsvall

- ja
- Goda möjligheter för vindkraft finns till havs utanför Sundsvall. Vindkraft till havs verkar även positivt på det kustnära fisket då större trålare inte kan verka i närheten av kraftverken. På Land är det svårare att hitta lämpliga platser då utbyggnaden redan påverkar stora områden.
- Liksom många lokala avdelningar balanserar vi i Sundsvall behovet av förnybar el med skyddet av lokala naturvärden och boendemiljö. Vi anser att varje vind/Solkraftsprojekt måste genomgå en strikt prövning för att skydda värdefull miljö och natur. Lokalbefolkningen ska ha möjlighet att påverka.

Vänsterpartiet

- ja
- Samtliga utpekade områden för vindkraftsetablering på land i kommunen är redan utbyggda eller under tillståndsprövning. Vi ser dock gärna vindkraftsparker till havs. Vi vill att de lokalsamhällen där vindkraften etableras ska få tillgång till en produktionsbaserad ekonomisk ersättning.
- Vänsterpartiet bedömer att fortsatt utbyggnad av vindkraft på land i Sundsvall kan ske på redan utpekade områden. Exploatering för energiförsörjning följer etablerad praxis och lagstiftning för att balansera viktiga värden. För att stärka den lokala nyttan av exempelvis vindkraft föreslår Vänsterpartiet att en lokal ersättning ska införas om 5 öre/kWh.

Socialdemokraterna

- ja
- Vi är villiga att pröva etablering av ny vindkraft inom områdena i Högsvedjan och Tjärdalsberget. Frågan hanterades särskilt av Kf i maj 2025 i en ändring av översiktsplan Sundsvall 2040. Inom ramen för översiktsplanen har påverkan på naturvärden, friluftsliv och inte minst risken för störningar för närboende beaktats. En viktig förutsättning är att berörd bygd kompenseras ekonomiskt vilket nu sker när Energimyndigheten betalar ut ersättning till kommuner med vindkraft. Vi är också positiva till
- Vi ser att behovet av elproduktion kommer att öka även inom vårt elområde SE2. Inte minst på grund av att överföringskapaciteten från SE2 till SE3 under kommande år kommer att öka med ca 40% samt att efterfrågan från olika industriprojekt inom SE2 ökar. Inom ramen för översiktsplanen har omfattningen på planerade vindkraftsområden avgränsats med hänsyn till naturvärden, friluftsliv och inte minst risken för störningar för närboende. Den mer detaljerade avgränsningen av områden samt vilka skyddså

4. Ostkustbanan och hållbara transporter och resor Kapaciteten på järnvägen längs Ostkustbanan är avgörande för både klimatomställning och regional utveckling. • Anser ditt parti att utbyggnaden av Ostkustbanan, inklusive järnvägssträckningen mellan Sundsvall och Härnösand, bör vara en av kommunens högst prioriterade infrastruktursatsningar under nästa mandatperiod? <i>(svar: Ja / Nej / Vet ej)</i> • Vilka konkreta åtgärder anser ni att kommunen ska vidta för att bidra till att Ostkustbanan byggs ut så snart som möjligt? <i>(svar: max 500 tecken)</i> • Hur vill ni utveckla kollektivtrafiken och ett mer hållbart transportsystem i Sundsvalls kommun, utöver utbyggnaden av Ostkustbanan? <i>(svar: max 500 tecken)</i>	
Centerpartiet • ja • Fortsätta det kommunövergripande arbetet genom Ostkustbanan AB och påverkansarbetet gentemot regeringen och berörda aktörer. • Vi vill göra det enklare att resa hållbart i hela kommunen. Bygg ut sammanhängande gång- och cykelvägar, stärk kollektivtrafiken och utveckla anropsstyrda och flexibla lösningar där vanlig busstrafik inte räcker. Vi vill också bygga ut laddinfrastrukturen och förbättra möjligheten att kombinera bil, buss, tåg och cykel.	Liberalerna • ja • Kommunen ska fortsätta driva på staten för att hela Ostkustbanan byggs ut och göra det tillsammans med regionen, näringslivet och andra kommuner längs stråket. Samtidigt ska kommunen vara snabb med den planering och de beslut som ligger på vårt bord, så att vi inte blir en bromskloss när staten är redo att gå vidare. • Vi vill utveckla kollektivtrafiken så att den blir ett attraktivt alternativ för fler och bygga vidare på flexibla lösningar som PAXA. Vi vill införa ytterligare en PAXA i norra Sundsvall. Samtidigt ska det vara enkelt och säkert att gå och cykla, och transportsystemet måste fungera i hela kommunen, även där bilen fortsatt är nödvändig.
Miljöpartiet de gröna Sundsvall • ja • Ostkustbanan är den primära transportvägen Söderut för befolkning. En bättre järnväg knyter ihop vår region och kommer skapa många positiva effekter. Sundsvall måste fortsätta att ligga på och lobba för att skapa starkare förutsättningar att satsningen blir av. Allt eftersom flyget fortsätter att bli sämre på grund av, bland annat, dess ekonomiska och klimatmässiga problem ökar behov av tåg. Ett starkt påverkansarbete behöver genomföras. • Kollektivtrafiken behöver öka. Vi behöver knyta ihop vår region om vi ska ha förutsättningar för att tävla på en internationell marknad. bussresor är effektivare än bilresor vilket medför att vi kan få mindre utsläpp och mindre stress/ljud i den stadsnära trafiken. Det ska vara möjligt att ta sig med kollektiv trafik till och från städer och samhällen även kvällar/helger.	Vänsterpartiet • ja • Besluten kring Ostkustbanan ligger till stor del hos Trafikverket och regeringen. Vi måste fortsätta sätta press på regeringen, oavsett färg, att fortsätta utbyggnaden av Ostkustbanan. Vänsterpartiet vill ha dubbelspår hela vägen från Gävle till Härnösand och kommer att fortsätta arbeta för det på både lokal och nationell nivå. • Vi vill subventionera fler biljetter i kollektivtrafiken och göra den gratis för barn och unga. Vi vill också etablera busslinjer till Norra och Södra berget. Vi vill också fortsätta bygga ut gång- och cykelvägar.
Socialdemokraterna • ja • Ostkustbanan är kommunens, och länets, enskilt viktigaste utvecklingsfråga. Därför krävs ett stenhårt lobbyarbete tillsammans, över partigränser, över kommungränser och tillsammans med näringslivet för att riksdag och regering ska prioritera Ostkustbanan. Kommunen ska göra det den kan för att underlätta eventuella planeringsprocesser hos Trafikverket, men mycket av planeringen på stråket är gjort, det är beslut hos staten som saknas och tidplaner kopplat till byggnation som behöver snabbas på. • Kollektivtrafiken i Sundsvall ska vara fossilfri. Fler ska kunna pendla till arbete och skola, både på landsbygden och i centrumområden. Kompletteringstrafik ska prövas i de delar av kommunen som har dålig kollektivtrafiktäckning kvällar och helger, t.ex. Indal-Liden, samt till några av kommunens största arbetsplatser. Vi vill utöka pendlarparkeringarna och att fler av dessa ska ha motorvärmplatser. Om Socialdemokraterna får regeringsmakten efter valet, vill vi att kollektivtrafiken blir avgif	

5. Dricksvatten och gruvetableringar Rent dricksvatten är en grundläggande samhällsresurs. Samtidigt finns oro kring föroreningar i samband med gruvprojekt, Litiumgruva i Järkvissle och Uran från alunskiffer i Oviken, inom Indalsälvens avrinningsområde som kan innebära risker för Sundsvalls vattenresurser. • Anser ditt parti att Sundsvalls kommun aktivt bör agera gentemot statliga myndigheter för att skydda dricksvattenresurser från risker kopplade till gruvverksamhet i Indalsälvens avrinningsområde? (svar: <i>Ja / Nej / Vet ej</i>) • Hur bör kommunen agera i frågor som rör gruvprojekt inom Indalsälvens avrinningsområde som kan påverka dricksvattenförsörjningen? (svar: <i>max 500 tecken</i>) • Hur bör försiktighetsprincipen tillämpas när beslut kan påverka dricksvattenresurser och vattenmiljöer? (svar: <i>max 500 tecken</i>)	
Centerpartiet • ja • Kommunen ska vara en stark röst för att skydda Indalsälven och vår dricksvattenförsörjning. Gruvprojekt måste klara högt ställda krav på miljö- och vattensäkerhet om de ska tillåtas. • Försiktighetsprincipen ska väga tungt när vårt dricksvatten och våra vattenmiljöer riskerar att påverkas. Verksamheter och exploateringar ska kunna visa att riskerna är acceptabla och förebyggs. Vid osäkerhet om allvarlig eller långvarig påverkan ska skyddet av dricksvattnet väga särskilt tungt.	Liberalerna • ja • Kommunen ska aktivt bevaka Sundsvalls intressen i tillståndprocesserna och kräva att riskerna för dricksvattnet utreds ordentligt. Gruvnäringen är viktig för Sveriges råvaruförsörjning och klimatomställning, men en gruva ska inte tillåtas om den innebär oacceptabla risker för vår långsiktiga dricksvattenförsörjning. • När vårt dricksvatten riskerar att påverkas ska försiktighetsprincipen väga tungt. Riskerna ska utredas ordentligt innan beslut fattas och verksamhetsutövaren ska visa att nödvändiga skyddsåtgärder finns. Vid risk för allvarliga eller långsiktiga skador på dricksvattnet ska kommunen agera försiktigt även om alla konsekvenser ännu inte är fullt klarlagda.
Miljöpartiet de gröna Sundsvall • ja • Gruvan riskerar att förgifta dricksvattnet för en stor del av befolkningen och förstöra värdefull jordbruksmark samt landskapet kring Indalsälven för all framtid. Kommenen bör aktivt arbeta för att förhindra att gruvan kan etableras i regionen. Gruvan fyller väldigt lite syfte då det finns alternativa metaller för tillverkning av batterier, vilket är den stora marknaden idagsläget. Att då risker vatten samt förstöra Naturvärden är inte en acceptabel risk. • Försiktighetsprincipen är en riskavvägning. I frågor där vårt dricksvatten kan påverkas bör största försiktighet användas. att lösa vatten till Sundsvall på annat sätt kommer vara dyrt och kommer komma med en sämre kvalitet/smak.	Vänsterpartiet • ja • Vi har god tillit till att kommunen aktivt arbetar i sin roll som remissinstans vid miljöprövning för att avvärja eventuella risker för miljö och människors hälsa av planerade gruvprojekt som kan påverka dricksvattenförsörjningen i kommunen. • Gruvplanerna kring Indalsälven är oroande. Vi har dock god tillit till att den miljöprövning som görs vid beslut som kan påverka dricksvattenresurser för tiotusentals människor är av god kvalitet och tillämpas som den ska, genom att miljöbalken ålägger verksamhetsutövaren att bevisa att en ev. exploatering inte utgör risker för negativ påverkan på hälsa och miljö.
Socialdemokraterna • ja • Sverige och Europa behöver fler gruvor för att klara elektrifieringen. Men självklart är vår vattenkvalité det viktigaste så eventuell prövning av nya gruvor får aldrig riskera vårt dricksvatten. Vi hade önskat att det bedrevs en annan nationell politik där vinster går tillbaka till staten istället för ut ur landet och återbäring till lokalsamhällena som påverkas av gruvbrytning. När det gäller gruvprojektet i Järkvissle så tycker vi att bolaget hittills inte redovisat tillräckligt utförligt hu • Socialdemokraterna står bakom försiktighetsprincipen som är en grundläggande del i miljöbalken. En etablering av en gruva eller annan miljöfarlig verksamhet får aldrig riskera påverka vattenmiljön, i synnerhet om dricksvattnet kan påverkas. Utgångspunkten vid en eventuell kommande miljöprövning av gruvdrift inom Indalsälvens avrinningsområde är att bästa möjliga teknik ska användas om tillstånd ges av statlig prövningsmyndighet.	Avslutande kommentar Tack för dina svar! Är det något du vill tillägga? (svar: <i>max 500 tecken</i>) En kommentar har inkommit: Socialdemokraterna Klimathotet är en av vår tids största utmaningar - men för Sundsvall, med god tillgång till fossilfri energi, skapas också möjligheter att använda klimatomställningen som en möjlighet att bidra till fler gröna jobb i vår del av landet. Vi ser därmed ingen motsättning mellan tillväxt - på rätt sätt - och en grön omställning. Klimatomställningen är en del av vårt gemensamma samhällsbygge och kan inte reduceras till ett individuellt ansvar. Kommunens organisation ska nå klimatneutralitet genom att

